

Innehåll

DEL 1

- 1 Inledning 10**
- 2 Sambandet mellan affärsform och projektets resultat 18**
- 3 Vår förmåga att göra ett bra val 21**
  - 3.1 Mänskligt beteende i besluts- och valsituationer 21
  - 3.2 Vad är då ett bra val? 23

DEL 2

- 4 Valet av affärsform i ett historiskt perspektiv 28**
  - 4.1 Egen regi 28
  - 4.2 Entreprenader med traditionella ersättningsformer 29
  - 4.3 Tidig entreprenörsmedverkan med relationskontrakt 30
  - 4.4 Alliansmodellen 32
  - 4.5 Affärsformer med ett delat ägarskap 33
- 5 Valet av samarbetsform 38**
  - 5.1 Valet av samarbetsform – ett val av ambitionsnivå för samarbetet 39
  - 5.2 Projekt utan uttalade samverkansaktiviteter 40
  - 5.3 Samverkan med traditionella ersättningsformer 42
  - 5.4 Tidig entreprenörsmedverkan med relationskontrakt 46
  - 5.5 Alliansmodellen 65

6 Valet av entreprenadform 73

- 6.1 Utförandeentreprenad 74
- 6.2 Totalentreprenad 77
- 6.3 Situationer med behov av både funktionskrav och tekniska lösningar 83

7 Valet av upphandlingsform 90

- 7.1 Delad entreprenad 91
- 7.2 Generalentreprenad 94
- 7.3 Samordnad generalentreprenad 97

8 Valet av ersättningsform 105

- 8.1 Fast pris 107
- 8.2 Löpande räkning 112
- 8.3 Mängdreglerat kontrakt 118
- 8.4 Ersättningsformer vid tidig entreprenörsmedverkan med relationskontrakt 128
- 8.5 Löpande räkning med fast arvode 129
- 8.6 Löpande räkning med incitament 134
- 8.7 Utmaningar och fallgropar med ersättningsformer vid tidig entreprenörsmedverkan med relationskontrakt 147
- 8.8 Ersättningsform i alliansmodellen 151
- 8.9 Fastpriskontrakt med utvecklingsfas 154
- 8.10 Avslutande reflektioner kring valet av ersättningsform vid tidig entreprenörsmedverkan 157

9 Valet av upphandlingsförfarande 160

- 9.1 Entreprenadens värde påverkar valet av upphandlingsförfarande 161
- 9.2 Valet av upphandlingsförfarande påverkas av vilken lag som tillämpas 162
- 9.3 När är respektive upphandlingsförfarande lämpligt? 164

10 Val av utvärderingsgrund och utvärderingsmodell 175

10.1 Det finns många sätt att uppnå kvalitet 176

10.2 Val av utvärderingsgrund 178

10.3 Val av utvärderingsmodell och tilldelningskriterier 187

11 Val av paketering av entreprenader 204

11.1 Val av paketering utifrån projektets mål och behov 204

11.2 Val av paketering utifrån resursperspektivet
och marknadens förmåga 210

11.3 Om internationell upphandling 226

DEL 3

12 Gemensamma arbetssätt för val av affärsform 230

**13 Gemensamma arbetssätt som spänner över
flera organisationer 233**

14 Organisationens styrande och stödjande dokument 242

15 Forum för erfarenhetsöverföring 247

15.1 Upphandlingsrådets funktion 247

15.2 Upphandlingsrådets sammansättning 248

15.3 Säkerställ objektiva beslut 248

15.4 Upphandlingsrådet i projektprocessen 249

16 Plan för upphandling i enskilda projekt 250

Referenser 256

Tack 262

Intervjuer

Intervju med Håkan Broman, vd Styrelseakademien **14**

Om hur bra affärer skapas i samhällsbyggnadsbranschen och hur byggherrens val av affärsform gör skillnad i ambitionen att skapa den goda affären.

Intervju med Lotta Brändström, affärsområdeschef Anläggning PEAB **34**

Om entreprenörens perspektiv på valet av affärsform. Affärsformens betydelse för vilka projekt man ska lämna anbud på – och vilka man väljer bort.

Intervju med Anna-Karin Andersson, rådgivare och processledare, Give Competence AB, **53**

Om valet av samarbetsform och hur samverkan och partnering kan hjälpa människor, projekt och organisationer utvecklas i positiv riktning och ta projekten i hamn.

Intervju med Ola Lædre, professor Norges teknisk-naturvetenskapliga universitet (NTNU) och **Atle Engebø**, forskare Concept Research Programme, NTNU **61**

Om de utmaningar som finns vid tidig entreprenörsmedverkan med relationskontrakt.

Intervju med Peter Molin, direktör Infrastruktur och transport, Ramboll, Finland **70**

Om Alliansmodellen, en samarbetsform bestående av tre faser med helt integrerad organisation och ett enda gemensamt kontrakt mellan beställare, entreprenör och projektör.

Intervju med Rogert Andersson, rådgivare och utbildare, Rogert Andersson
Entreprenadjuridik AB **101**

Om valet av entreprenadform, ersättningsform och upphandlingsform och hur man skapar en balans mellan byggherrens och entreprenörens ansvar för osäkerheter.

Intervju med Peter Gustafsson, områdeschef Västra Götalandsregionens
fastighetsförvaltning **125**

Om byggherrens val av entreprenadform och ersättningsform i husbyggnadsprojekt.

Intervju med Sven Vaxenbäck, advokat Mannheimer Swartling **172**

Om valet av upphandlingsförfarande vid entreprenadupphandlingar. Vilka upphandlingsförfarande är mest lämpliga och vilka förfaranden som borde användas i större utsträckning än man i dagsläget faktiskt gör.

Intervju med Thomas Andersson, huvudprojektledare Sahlgrenska LIFE **207**

Om valet av paketering av entreprenader i en stor fastighetsinvestering och vilka förutsättningar och behov som styr paketeringen och entreprenadindelningen.

Intervju med Miguel Guirao, rådgivare Miguel Guirao AB **213**

Om valet av paketering i stora projekt, vikten av kompetens i byggherrens organisation och projektledningsorganisationens nyckelroll i valet av paketering av entreprenader.

Intervju med Anna Kadefors, professor vid KTH Kungliga Tekniska
Högskolan **239**

Om hur valet av affärsform påverkar organisationers möjlighet att nå sina uppsatta mål och hur gemensamma arbetssätt kan bidra till en lärande organisation.

Intervju med Johan Granehult, advokat Mannheimer Swartling **245**

Om vikten av god planering och gemensamma arbetssätt för val av affärsform.